

EGE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖZEL ÇALIŞMA MODÜLÜ UYGULAMA YÖNERGESİ

Özel çalışma modülleri, çekirdek programın yanı sıra yürütülen ve çekirdek eğitim programını güçlendiren, öğrencilere ilgi duydukları alanlarda derinlemesine çalışma olanağı veren, iletişim, zaman yönetimi, hekimliğe yaklaşımında, sürekli sorgulayan bir bakış açısı kazandıran, farklı ilgi alanlarına yönelme ve kariyer seçimi için hedeflediği alanı yakından tanıma olanağı veren, yazılı ve sözlü sunum yapma gibi becerileri öğrencilerin kullanmasına ve geliştirmesine fırsat veren eğitsel etkinliktir. Eğiticiler açısından küçük gruplarda öğrencilerle daha yakın ve etkin iletişim olanağı verir, yeni bir eğitim yöntemini küçük grupla deneme ve geliştirme fırsatı sunar, eğitime katılabilecek tüm kaynakları devreye sokarak normalde programda yer almayan eğiticilere de eğitim verme olanağı tanır.

I. Uygulama alanları

ÖÇM uygulamalarının yapılabileceği konu alanları aşağıda sıralanmıştır;

- Çekirdek eğitim programını içeren; lokomotor sistem içinde diz eklemine daha derinlemesine öğrenilmesi gibi,
- Çekirdek eğitim programı ile ilgili olmayıp tıpla ilgili olan; tıp tarihi, sağlık politikaları, bilgi teknolojileri gibi,
- Tıpla ilgili olmayan; yabancı dil gibi konulardır.

Örnekler;

1. Sağlık Hizmetlerinde Bütüncül Yaklaşım

Öğrenciye sağlık hizmetiyle ilgili konularda (epidemioloji, halk sağlığı, sosyal bakım, sağlık politikaları, ulusal sağlık sistemi, tıp eğitimi, tamamlayıcı tıp) çalışma fırsatı verir

2. Etik Yaklaşım

Etik yaklaşım diğer özel çalışma modüllerinin bir parçası olabileceği gibi temel odak etik yaklaşım da olabilir. Klinik uygulama ve araştırmada etik yaklaşımı konusunda çalışma fırsatı verir.

3. Bilimsel araştırma

Öğrenciye literatür tarama , eleştirel makele okuma , araştırma planlama (kalitatif ve kantitatif tekniklerin kullanıldığı) veri toplama , analiz ve verilerin sunulması gibi konularda çalışma fırsatı verir.Laboratuvarda , klinik ortamda ve diğer tıbbi bilim ortamlarında , klinik bilimler , toplum bilimleri, davranış bilimleri alanlarında gerçekleştirilebilir.

Farklı uygulama tipleri aşağıda belirtilmiştir.

- a. Yapılandırılmış Literatür Tarama (Review); öğrenci bir alandaki literatürden derleme yapar
- b. Laboratuvar Çalışması; öğrenci bir laboratuvar çalışması yapar
- c. Yorumlayıcı Çalışma; öğrenciden bir veri setini değerlendirip analiz ve yorumlayabilmesi beklenir
- d. İzlem Temeline Dayalı Çalışma; öğrencinin ilgi konu üzerine bir izlem çalışması yapması ve verilerini değerlendirebilmesi beklenir
- e. Klinik ve/veya Laboratuvar Uygulamaları, hastalarla ya da laboratuvar ortamında derinlemesine çalışma fırsatı verir. Literatür tarama ve klinik kayıtları tarama gibi araştırma faaliyetlerini de içerebilir
- f. Tıp Dışı Konular; ÖÇM tıp dışı alanlarda da hazırlanabilir. Bilişim, yönetim, sinema, sanatsal alanlar gibi konularda fakat diğer fakültelerdeki akademik personelin yürüteceği eğitimlerdir.

Yukarıdaki temel konular dışında öğrencilerin ÖÇM konu önerileri öğretim üyelerine fakir vermek üzere sunulabilir.

II. Müfredat içindeki yeri

Çekirdek müfredatı bütünlemesine göre eğitim programı içindeki ağırlığı değişmektedir. Literatür incelendiğinde ÖÇM uygulamalarının eğitim programları içinde % 25-33 arasında bir oranı kapladığı görülmektedir.

EÜTF'de ÖÇM uygulamaları için, öğrencilere ve öğretim üyelerine eğitim programı içinde her hafta Çarşamba öğleden sonra (günde 4 saat/) veya blok uygulamalarda 5-10 iş gününü (günde 8 saat) kaplayan farklı zaman seçenekleri sunulmuştur. Eğitim programı içinde Çarşamba öğleden sonra 4 saat olan ÖÇM uygulamalarının kredi değeri 4 (dört), blok uygulamaların ise 8 (sekiz)dir. EÜTF'de eğitim programının ikinci yılında % 16.6'sı, üçüncü yılında % 17.2'si ÖÇM uygulamalarına ayrılmıştır.

Öğretim üyeleri tarafından sunulan ÖÇM önerileri, ilgili eğitim öğretim yılı içinde farklı periyotlarda takvime yerleştirilmiştir.

Her yeni eğitim öğretim yılında ÖÇM uygulama periyotlarının uzunluğu ve takvim içindeki yeri ÖÇM Kurulu tarafından yeniden belirlenir. Uygulama takviminin belirlenmesinde;

- Sınav ve tatiller göz önünde bulundurulur
- İkinci ve üçüncü sınıfların çekirdek eğitim programlarına göre ortak veya her iki sınıfta farklı uygulama periyotları saptanır

III. Uygulama Yöntemleri

Özel çalışma modüllerinde temel prensip öğrencinin *kendi kendine* öğrenmesinin geliştirilmesidir. Fakat bu, öğrencinin eğitim sürecinde tamamen kendi başına bırakılması anlamına gelmez, tersine ÖÇM'ler eğitim süreci boyunca, amaçları ve eğitim programı açısından önceden planlanmış ve yapılandırılmış uygulamalardır.

ÖÇM de öğretim üyesinin yönlendirici ve danışmanlık rolü ön plandadır, eğitim sürecinde öğrencinin gelişiminin değerlendirilmesi, bire bir geri bildirim verilmesi temel prensiptir.

Aşağıda ÖÇM lerde kullanılan bazı eğitim teknikleri özetlenmiştir;

a. Proje ve Literatür tarama

Öğrenci ve öğretim üyelerinin araştırma sorusunu belirledikleri giriş oturumuyla başlar, eğiticiler süreç boyunca öğrencilere danışmanlık verir ve çalışmalarının tamamlanmasında rehberlik ederler

b. Küçük grup oturumları, seminer ve pratik uygulamalardan oluşan kurslar

Belli bir konudaki seminer, küçük grup oturumları ve bunları destekleyen laboratuvar ya da klinik uygulamaları içeren uygulamalardır

c. Gözlemsel ya da katılımlı çalışmalar

Öğrenci ÖÇM sürecinde tek bir hastayı ya da belli bir sağlık hizmetini kullananları izler ve değerlendirir. Bu tip uygulamalarda öğrencilere toplum tabanlı uygulamalara (evsizlere yardım, belli hasta grupları ile çalışma gibi) da dahil olabilirler.

d. Sanatsal ve Sosyal Alanlarda beceri kazanma

Müzik , görsel sanatlar gibi alanlarda ya da dil öğrenme , bilişim gibi beceriler kazanmayı hedefleyen tıp dışı uygulamalar

IV. Değerlendirme

Öğrenci başarısını değerlendirmede öğretim üyesi başarılı/başarısız veya dereceleme dayanan değerlendirme sistemini kullanır. Öğretim üyesi öğrencileri değerlendirmede aşağıdaki kriterleri göz önünde bulundurur.

- ÖÇM'de belirtilen görev ve sorumlulukları yerine getirme
- Görsel ve sözel sunum yapma

- Rapor hazırlama
- Çalışma / uygulama becerisi
- Devamlılık

Öğrenci değerlendirmelerinde sözlü/yazılı sınav yapılmayacaktır.

Öğrenciler ikinci ve üçüncü sınıflarda bir yılda en az 8 olmak üzere toplam 16 kredi olacak şekilde ÖÇM uygulamalarına katılırlar. Üçüncü sınıfta 16 kredilik ÖÇM uygulamasını başarı ile tamamlayamayan öğrenci dördüncü sınıfa geçemez. ÖÇM uygulamalarında bütünleme veya telafi ÖÇM uygulaması yapılmayacaktır.

V. Özel Çalışma Modüllerinin organizasyonu ve yürütülmesi

ÖÇM'lerin planlanması ve organizasyonundan sorumlu olarak Ocak 2004 tarihinde ÖÇM Kurulu oluşturulmuştur.

ÖÇM Kurulu görevleri beş ana başlık altında toplanmaktadır.

1. ÖÇM önerilerinin toplanması
 - a. Öğretim üyeleri için öneri sunma formu hazırlama
 - b. Gelen ÖÇM önerilerinin incelenmesi ve düzeltmelerinin yapılması
 - c. Uygulanacak ÖÇM'lere son halinin verilmesi
2. Öğrenci tercihlerinin alınması
 - a. Önerilerin basılı ve web ortamında öğrencilere ilan edilmesi
 - b. Uzaktan erişimli bilgisayar tabanlı bir sistem ile öğrencilerin tercihlerin alınması
3. Öğrencilerin tercihlere yerleştirilmesi
 - a. Öğrencilerin tercihlerine yerleştirilmesi ve öğrencilere ilan edilmesi
 - b. Öğretim üyelerinin, ÖÇM önerilerine başvuran öğrencilerle ilgili haberdar edilmesi
4. ÖÇM uygulamalarının izlenmesi
 - a. ÖÇM Kurulu içinden uygulama dönemlerine göre sorumlu belirleme
 - b. Öğretim üyesi ve öğrencilere formların iletilmesi
 - i. Öğretim üyeleri için
 - Yoklama çizelgesi
 - Öğrenci başarısı değerlendirme formu
 - Öğretim üyesi geribildirim formu
 - ii. Öğrenciler için
 - Öğrenci geribildirim formu

5. ÖÇM Kurulu her eğitim öğretim yılının başından itibaren öğretim üyelerinde yeni öneri alma / eski önerilerin revizyonu, öğrenci tercihlerini alma/ tercihlere yerleştirme ve değerlendirme alt komisyonlarının çalışmalarının gözden geçirir ve yıllık çalışma takvimi ve faaliyet raporunu Dekanlığa sunar.

Dördüncü sınıfa geçiş için en az 16 ÖÇM kredisi alınması gerekmektedir. Bu kredi miktarına 3. sınıf sonunda ulaşamayan öğrenciler ÖÇM uygulamalarını tamamlamadan 4. sınıfa devam edemeyeceklerdir.